

1864.

16 Անդրեասի

զառ հիմ տօւմարի :

ρήη 28.

ԱՐԱՀԱՆ ՏԱՐԻ :

1864.

20 *Ukuyulukler*

PUN LINP MOU.

Registered at the General Post-Office for transmission abroad

ՔԱՂԱՔԻԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԵՎՈՒՅՆ, ԿԹՈՒՄԵՐԻ և ԼԵՐԵՎՈՒԹՅ

Հըստուածութեան, մարտնչուածութեան է բաժանուածութեան կրօնին կրօնին է և Առանքութեան :

— Տարածութիւն, յօդուածութիւն, հերթ կողմանակութիւն (առըստ է շահեցաց քօնտայի) — զանացած Առաքել Կարստովութիւն Եղանակալութեանց, գրեթե այսպիս։

M. le Chevalier K. Vardapete Shahnazariantz,
151, Rumford Street, Manchester, (Angleterre.)

Ստորագրութեան տեղին են կոստանտոնուպոլիս Սարդիս Աղայ Մ. Հիսարլեանի սենեակն ի Ղալաթա . — Խովիր Մարկոսեան Յակոբ Աղայի սենեակն . — Հակոբ Յովհաննէս Աղայ Քիւրքմեանովի սենեակն . — Առըր Երուսաղէմ Արժանապատիւ Եսայի Վարդապետի սենեակն . — Աղեքասնդրիս (Երիալտոս) Տէր Գասաղարեան Ղազարոս Աղայի սենեակն . — Խաչիսթա Պ. Գետրոս Մարգսեանցի սենեակն . — Բախտալիս Պ. Մանուկ Որդունանեանի սենեակն . — Լոնդոն Աղայ Մաքսուտովֆի սենեակն . — Փարիս Աղայ Պօղոս Արքաձեանի սենեակն . — Մարտիլիս Աղայ Յնդրէտանեանի սենեակն : Առ այժմ ուղղողներն կրնան վերսոյգրեալ սենեկաց մէկէն ստանալ մինչև որ յատուկ գործակալներ հաստատեմք բազմահայ և ընթերցանուիր բազարներ:

ԲՈՎԱՆԴԻԿԱՆԿՈՒԹԵՒՆ

ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ Գ.Ա.Դ.ՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Ածանուցանեն թէ Մերսիկա օր առուր հան
դարստելու և խաղաղութեան պատուղ ճաշակելու
տրամադրութիւն կատանայ . թէ նաևական պաշա-
րումն շատ տեղերէ վերցուեցաւ , թէ Մաքսիմի-
լիեն Ա . ու Անդրադովելի փութով կաշխատի օրինաց
հեղինակութիւնն աղյօկամի վարչութեան տեղ
հաստատել , իրաւանց սկզբունքն իր նոր ժողո-
վրդեան մորին մէջ արմատացնել և երկրի գանձա-
կան աղյօւրներն օր , համեմատաբար , տակալին
ամբաւ ոսկի , արծաթ և այլ ազնիւ մետաղներ իր
ծոցին մէջ կալարունակէ , և որոց պեղումն ՅՈ
տարիի ինըր խափանուերէր կտուռվարչաց և աւա-
գակաց կեղեքանայ և յափշտուկութեանց պատճառ-
ուաւ , զարգացունել : Ասոր համար արդէն քանի
մի Անգլիական կարող ընկերութիւններ կազմուե-
ցան ոչ միայն յիշեալ հանքաց մետաղներն հանելու
և զտելու համար , այլ և երկարթուղիններ շինելու
Վերա-Արիւղին մինչև մայրաքաղաքն , և անոտի
մինչև պահանուր ներքին բազարներն : Այսպէս

ապարէն, Գրանսայիք մեծամեծ զոհեր ըրին Մէք սիկա աղատելու և բարեկարգելու համար . խա
Անդլիայիք տնոնց վասակիոց արգիւնքն կվայելուն , կամ թէ . առջիններն՝ խորտկարար եղան , ետքիններն խորտկակիեր :

Մաքսիմիլիեն կայսրն իր մայրաբազրէն մեկնեց
ցաւ ներթին գտաւառներուն այցելութիւն ընելու
համար : Հուարէլ, նախակին Կախագահի խումբն
սակաւ առ սակաւ կրայքայի . Արագա զօրավարն
Կարմանո, Զօրամ, Վալդադո, և այլ ականատոր
գլխաւորաց հետ նոր կայսերութիւնն ընդունեց .
իսկ Հուարէլ, կըսեն թէ, անոր մնալով՝ Սոր
Օրլէանս անցերէ : Այս լուրս հաստատութեան
կարօտ է :

—Սեպտեմբերի 2ին Նիւ Եօրկէն մեկնած շուդինաւն կարևոր լուրեր բերաւ Եւրոպա : Ենիկա-
գոյ 100,000էն աւելի բաղարացիք ժողովելով, որոցեցին որ Մակ Ավելլան գօրավարն՝ Պ. Վին-
կոլն, արդի Նախագահի ասուելին՝ Նախագահ
ընտրութիւն, և Պ. Փենդուռն (Ոհյունին) տեղապահ
Նախագահի : Անոնք որոշեցին նաև Հաւատարիմ մասն Միապանութեանն, և ամեն գաւառներ, որք
ըրենց ներբին փարչութեան մասին ինքնիշխան են, ի ժողով հրատիրելով զինադադարի եւ պատահ-
տեալ միաբանութիւնն վերատին հաստատելու
պայմաններուն վերաց խորհին : Աւելորդ է ըստ Անէ վերցիւալ որոշումներն մեծ հաճութեամբ
նորունուեցան բոլոր Հիւսիսացին գաւառներուն

մէջ : Զինուորական իրողաւթիւններն Հիւսիսյանց
շահաւոր են ընդհանրապէս : Ծովապետ Ֆարա
գուում՝ Մօրգան բերդին տիրեց և պահածին կարա
նաւոր ըրտ : Եերման զօրավարն Մակնի ճամ
բու վերաց մէկ մեծ ճակատ տուաւ Հարաւայնոց՝
և յաղթեց, ապա իստ Պօխնտ ըստած տեղն,
վերատին ճակատ տալով անոնց՝ Ատրանտային տիւ
րեց, որ ինչափ յառաջ ըսինք Հարաւի զինա
րանն է և որոյ կորուստն անդարմաննելի է : Գրանտ
նորէն ճակատեցաւ Վելլուուի երկալթուղիի վերաց
և 4 միլի չափ երկիր կորսնցուց : Կըսուի թէ եր
կու կողմի կորուստն ահապին է :

— Զինաստանէն Եւրոպա հասած լուրերն, կյաւելու Նորդ անուն լրագիրն, թէ կայսէրականներն Ամսկին բազարին տիրեցին, զոր երկար ժամանակէն հետո՝ սպաշտէրէին : Եթէ այս լուրս հռուստի՝ Տէսնդներու կամ տալստամիններու վախճանի մօտ ըլլան կապացուցանէ, վասնդի յիշեալ քաշաքին անոնց կենտրոնն և որպէս թէ մայրաքաղաքն էր, մասաւանդ Զէ-Խիանդ-և-Խիանդ-Սու գաւառներն կորսնելէն յետոյ :

— Ս. թենքին Սեպտ. 11 եկած հեռագիրն կհաւասարէ թէ Յունատանի Գլէորդ Ա. արքայն՝ Որուաց Մեծ Պատուի Ալեքսանդրովլայի հետ նշանաւեցաւ : Մէկ այլ հեռագիր ալ, արդէն քանի մի օր յառաջ, ծանոյց թէ Որուիոյ ժառանգ Մեծ Խաչանն՝ Դանմարքի արքայի գատեր հետ նշանաւեցաւ .— և ո հասուր հասաւարութեաւ :

— Հերթեալիոյ կառավարութիւնն Պ. Շենքիւրի
ընտրութիւնն վատերոցուց, որ ամսոյս 10ին Գե-
նեզի խորհրդարանի մէջ Երդունցաւ : Հանդար-
տութիւնն կատարելապէս կտիրէ :

—Պրուսից արքայն Բաղէն՝ Ֆրանդ Վորտ գնաց,
և անտոի Շվալբախ, ուր Ֆրանսայի Եւգինէ կայս-
րուհին այցելութիւն ըրաւ մէկ ժամու չափ :
Շվալբախ եկաւ նոյնակէս Հոլլանդայի թագուհին,
որ բանի մի օր կայսրուհիի հետ անցունելու դիտա-
ւորութիւն ունի :

—Եթէ ըսէլինք թէ իննեւտառներորդ դարու այսչափ սլանծացեալ բաղաքակիթութիւնն , թէև արտաքին երևոյթով , բարբարոսութենէ և բռնաւորութենէ տակաւին ազատ չէ , գուցէ մեր ժամանակի երիտասարդներուն անհաջոյ ըլլ լայինք . առկայն ով որ մեր համոզման մասին կտարակուախ , կրնայ կամ Փոստմակ գետի կողմերուն այցելութիւնն ընել կամ Ալգերիայի կամ Թունիասի բէյութեանն : Փարիսի Մօնիանքորն կծանուցանէ թէ Մարտինօ զօրավարի և գնդապետ Գեղոյի խումբերն Կալոր միացան և վրաւաննչելց վերայ վազելով անոնց վրաններուն , հօտերուն և 400 կիմիներուն տիրեցին . խակ 500ի չափ պատերազմիկներ , որը լեռներու անմասուցելի տեղերն ապաստաններէին , ըրջապատեցին և ամենն ալ ջարդեցին : Փա՛ռք Մրանսայի բաւարութեանն :

ԹԱԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Արտաստուծը երախտագիտութեան կարդացինք
հետևեալ նամակը, և մեր անոք, անուր, նժղեհ
և հիւանդագին վշտաց մէջ ամենամեծ ալտփանք
գտանք : Որչափ մեր մարմնաւոր տաճարն օր
աւուր կբայրացի՝ այնչափ մեր հաւատքն և յայսն
կղզանան : Մահուանէ ամենեին երկիւլ չունիմ .
վասն զի միակ ճամբայ է Լուսաւորիչ, Սահակ,
Մեսրոպ, Վարդան տեսնելու: Եթէ կցանկայի այլ
ևս քանի մի տարի աւելի ապրիլ, վասնզի սիրելի
ազգիս և եկեղեցւոյս ծառայել կուգէի : Զիարդ
և իցէ, կամք Հօրն եղիցի օրհնեալ :

ԱՐԲԱՂԱՆ Հայր

Երկրագունդի թուղյուն մէջ ցաւօք սրտի կարդացինք ձեր հիւանդութեան օր ըստ օրէ ծանր կերպարանք առնուլը, անկարելի է, Արքազան Հայոց, պատմել Զմիւռնացւոյս մեծագոյն մասին ցաւը ու կոկիծը և այս ալ ամենայն իրաւամբ. քանի կը ճանչնամք քաջ, որ ձեր կեանքը Հայոց ազգին յառաջազմութեան ու բարելաւութեան և Հայոց աստանեաց Լուսաւորչական եկեղեցւոյ հաստատութեան և պայծառութեան համար և եթ նուիրեալ է, ինչպէս որ փորձը այս բանս ապացույցած է: Զմիւռնացին ի վաղուց անտի որդիքական սէրմը ունի ձեր վերայ. ինչպէս կը յօւսամ որ կը ճանչնար. Զմիւռնացին կը ցանկայ որ իւր հոգեորչ Հովհանները ունենան ձեր կատարելութիւնները. այո՛ կանձկայ Զմիւռնացին որ իւր գալոցները ձեզ նման խոհական անձէ կառավարուեին ինչչիս որ ասկէ երեք շորս տարի յառաջ մասնաւոր հրաշիրեց զգեղջ: Զմիւռնացին վերջապէս չկրնար անտարբեր մնալ ձեր հիւանդութեան գոյցը լաւըլ, չկրնար անդպայ մնալ և առ վերին Տեսչութիւնն չուզընը ձեր առողջութեանը համար :

Ամսոյս 9/24ին գիշերը Պուռն-Ապադ ամառան օդակոխութեան պատճառաւ գտնուող Զմիւռնացի Լուսաւորչական Հայկագունք յատկապէս ձեր հվանաբութեան թժ շկութեանը համար Հակով մը ընել տուին նորակառոյց Ա. Խաչ Եկեղեցւուց մէջ, ուր ներկայ էին շատ ընտանիքներ, ուրբ և կանայք, որոնք ջերմածերմ մաղթանքներ լուղջէին յերկինս վասն կատարեալ առողջութեան ձերոյ ։ ուստի, Արլազան Հայր, խնդրեմ հրապառակաւ յայտնել և բարեհաճեցնէք ընդունել նոցադրդիական սիրոյ եւ յարգանաց հաւասարիքը, զարաւասիւ ունիմ ներկայացնել Զեզ և ես մնամ աղօթարարու վասն քաջառողջութեան ձերոյ :

ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Ե Պուռն-Ապադ

ԿՐՈՆԱԿԱՆ

[Sku phu 20-27]

« Ճաղողվին մարածալոտն վակարանիէն դուրս
կընակի . այլ պալատին մէջ . վասնդի Սակրէ Կոլ-
եքի կոչմանն սպատասխաններու սպատասա ըլլա-
ցուէ : Սալելլի հին ընտանիքի մարելէն յետոյ այս
սպատօնն ժառանգական է : Արարողապետներն
այն սենեկակներուն մէջ կընակին , որք բեռնաւ-
կրաց ըստուած դահլիճի և Քիրինալի հրապարակի վե-
րայ զարմող մէծ պատշգամբի ըստուած դահլիճի մէջ
տեղն են : Այս պատշգամբիս ըստամուտն որմով
կդոցեն որպէսզի քակեն , երբ հօն կդան նորդնուիլ
Պապի անունն քարոզել «Ճաղողվի վսրիչն , քար-
տուղարն , խոստովանահայրն , մատրանապետն , եր-
կու թիշկներն և վիրաբոյժն պալատի այլ և այլ
մասերուն մէջ կընակին , որք վակարանի մէջն են :
Գետնայարկին մէջն են ժողովի մատակարարի
սալիքիչներու , հիւսերու , դարբիններու , որմա-
զիբերու և այլ գործաւորներու բնակարաններն
նաև գեղարանն , պաշարի , կահուց և կարասեաց
մառաններն : »

«Պործաւորներու ամեն կարգին քանի մի անձինք ժողովի ներսի դին կը նդունուին։ Սայս չնորա հաց շատ հետամուռներ կան, վասնդի ասիկա է։ Հոռմայեցոյ խիմական բարօրութեան մեծ մասն, այսինքն առանց աշխատելու վարձ ստանալ։ Եթէ կառքով ճեմելու թոյլուութիւն ըլլար այլ ևս բան չէր պակիսեր ամեննեին։ վասնդի այս կամաւոր բանտիս խորին վիճակահանութիւն ընելու ամեն դիւրութիւն ունին։ Ստոյգէ որ (կարգինալներն)

չունին հոն իրենց ընտանին կրօնաւորն կամ անաւապատականն , որ սովորաբար աղէկ թխեր կհայ թայթէ . թէ եւ իրենց աղդամականաց , բարեկամաց և գրացեաց երազներուն համորդ չեն , ուր կարելի է բախտաւոր ներջնչութիւնն ծծել , բայց այս ամեն նէս աւելի աղէկին ունին , այն է ամենօրեւոյ վիճակահանութեան յանկարծադղէո փոփոխութիւններն , որք յայտնապէս Առլը Հոգեւոյ կամաց բացայացաւթիւնն են . բայց և այնպէս , մինչև հիմու լուսած չէ թէ . կարդինալներու հետ ծողով մտնուզ սովասաւորներէն մէկին վիճակահանութեան վարչական մնութեկն բացովիր ջարդել : »

«Պօլինի մասուռն ընտրութեանց համար պահածէ, չփականներու դաշինքն հասարակաց մա-

տուռի վրաստակերէ, որ բաց ի մայր սեղանէն 6
մասնաւոր սեղանները ալ կփանդնեն ժողով մասնուղ
տպաստառք քահանաներուն, նաև քանի մի կարդի-
նալներուն համար, որք իրենց սեղականն խույց-
րու մէջ սեղան ունենալ չեն կամիր: Տասն գունակի-
ներն տափտակեայ վեղկերով կդոցուին, որոց
կրկին բանալիներն յատկացեալ սպահապահներուն
կյանձնուին: Անոնցմէ երեք հատի միջցուած միայն,
որք ազնուական կըսուին, կարդինալներն իրենց
այցելուներն կընդունին: Անոնք սպահատի մեծ-
ասնդուղի կատարն են. եւ սպահապահութիւնն
յանձնուածէ: առարելական սպահատի Մեծաւորին,
եկամուց հաշուատեսներուն և Հռոմեայ սպահապահ-
ներուն: Զօրս դանակներ, որով կերակուր և այլ
սպահար ներս կընդունուին, գետնայարկի վերաց
են, այն կամարին տակ, որ Պատուց սրահէն
Հերթետոց սրահն կտանի, և ձեռագրութեան
ատենի ընտրող եսլիակոպոսաց պահպանութեան
տակն են: Երկու այլ դռնակներ մի և նոյն պիտոյից
համար, որք սպահատի մեծ թեփ դրան վերաց են,
շեմքի վերաց սպասող պատրիարքներու, արքե-
պիսկոպուներու և եպիսկոպուներու, նաև առա-
քելսկան սենետակի արհիներու պահպանութեանն
յանձնուած են: Տասներորդ և վերջին դռնակն,
որ գետնայարկնէ և միւս չըրակերուն մօտ, ժողովի
ատենապարի մասնաւոր պիտոյիցն յատկացածէ և
տեսչութենէ ազատէ: Այս արհիս, որուն՝ աթոսի
սպահապահութեան ատեն յանձնուածէ ամեն գոր-
ծերն հոգալ, յաճախ կմորհըդակցի պաշտօնէից
կամ օտար տերութեանց գեսապաններու հետ, եւ
ինքնին անձագի անձին կբանաց և կդոցէ իր դռնակն:
Տասն դռնակներէս զատ մէկ հատ ալ, ժողովի մէկ
հատիկ գուան վերաց բացաւածէ, որոյ բանալին
մարածաղութ ձեռքնէ: Ասկրէ-Կողեգն հօն կըն-
դունի իշխաններ և անոնց գեսապաններ: Քիրինաւ
սպահատի մնացած այլ ամեն մասերն ազատ են եւ
բաց: »

«Պօլինի մատրան մէջ, ամեն մէկ կարդինալի համար մի մի հովանոցաւոր, կանաչ կամ մանիշակի գոյնով պատառէ աթոռ զրուածէ և անոնց առջեւ մի մի սեղան, մի և նոյն դռնով պատառով ծածկուած, ուր նստողի անտւնն և զրոշն կան: Հովանոցն բարձր իշխանութեան նշան է: Կարդինալներն անիկա վայելելու իրաւունք ունին, վասնզի անոնցմէ ամեն մէկն աթոռի դաստիարկութեան ատեն, ծայրափոյն իշխանութեամ մէկ մասն իներկայացնէ: Այս է, զոր Հոռմայ ժողովուրդն իր առանձին խօսակցութեան մէջ կըսէ «վարի մէջ մէկ պապ ունենալ:» Հովանոցներն ուղաճնուն պէս կտնկեն կամ կիշեցնեն: Պատզն ընտրելուն պէս՝ ամենն ալանմիջապէս վար կիշեցնեն բաց ի նոր Երիցապէտի հովանոցին:»

«Մայր սեղանի զիմացն է մէկ մէծ սեղան, որոյ
վերաց գրտւած, են երդման ձևն, բռէից հաղիսն,
մուսակալիներ, մոմ և այլ անօթներ, վերջապէս,
երկու մէծ արձիւի սիլիներ, դոր բռէարկութ եան
ատեն սեղանն իհանեն, և ուր կարդինալներն
կերթան ժամանակի իրենց բռէն նետել : »

Մակար (1)

Վեծ սեղանի կոնսուլն մէկ ձուլետ վառարան

(1) բանական գիշերացին համեմուտ կառ դարձը
աւանանց կեցածնակէ, զոր կարելի էր մասկատող և
բարգևանելու :

կայ , որոց ծխմելըցին հաղորդութիւն ունի մէկ
ծակի հետ , որ ճակասոի պատին մէջ բացուած է ,
սպասարի մէծ պատշգամի մօտէն . միշտ , բանի
որ ընտրութիւնն սպառագ ելլէ քուէից ցուցակն
այն վասարանին մէջ կայրեն , ուր թաց խոս
խառնելիք չեն անհոգանար , որպէսզի աւելի ծովա
պատճառեն , որուն մակաղ կըսեն : Այս ճամբովս
է , որ Հռոմաց հասարակութիւնն ընտրութեան
այլ և այլ վիճակներն կիմանայ : Օրն երկու անգամ
բազմաթիւ հետաքրքիրներ Քիրինալի հրասարակն
կհաւքուին մարգարէական ծխմելըցին հարցնելու
համար . եթէ ծովան ելլէ՝ Պատին դեռ չէ եղած ,
եթէ այլեւս չելլէր՝ Պատին եղած է :

« Հոռմ , ամեն մարդ հեռիկէն կամ մօտէն , մէկ
կարգինալի մտերիմ է : Ընտանիք կոմ անհաստ
չկայ առենեւին , որ շատ կամ սակաւ նոր Պատպի
ընտրութեանն սիրող ըրլաց : Ասոր համար է որ
ժողովուրդն կսիրէ որ տերութիւնն յաճախ փո-
փոխուի : Հոռմայեցիներու աչքին աւելի մեծ
չարիք չկայ քան թէ իր տիրողի երկար ապրելն :

Ամեն նոր Պատ ամրաւ որարածներ առաջ կրերէ
իր ուղածին պէս , բազմաթիւ պաշտօն և մնչող
մուռ կրաշնէ : Ասկէ զատ անհուն հայթհայթիչք
ներ և արտօնութեան տէր մարդիկի , որք նախկին
պատպութեան ատեն զիբցերէին , գործէ կհանուխն ,
և անոնց տեղ միւս նոյն բնութեամբ մարդիկի կրնու-
րուին , անոնց պէս զիբնալու ծարաւի : Այսէ աշա-
պէս զօրեղ շարժատիթն , որ կմորէ բոլոր ժողովուրդն
դէպ ի Քիրինալի պալատն , որ իր անհամերտու-
թիւնն յայտնի կընէ Գերասալայծառագոյն ընտ-
րողներն (կարդինալ) հայհոյելով : Սակայն ոչ
միայն այս շահերս , ախորժութիւններս , տենչանքը
սաստիկ կդրգուռին , որոց կմասնուխն նաև քա-
ղաքական կիրք որք և Քիրինալի հրասարակին
վերաց արձակ համարձակ յայտնի կըլլան : Ամեն
կուսակցութիւն իր ընտրելակիցն ունի : Այս նոր
հրտարարակիս հրամանատարերն դրուներու մէջ
կթափեն երդիծարանութեան եփեստեան այրուղ
փրփուրներ , խակ կարդինալներու վաստարաններն
համբուներու կիցերու վերաց իրենց անապառելի
լեզուանութեան հեղեղներն կծաւալեն : Ամեն
արքունիք իր հաւասարիմներն ունի հոն , և մինչդեռ
անոնց պաշտօնական երեսին աններն բանսար
կութեամբ կխռութիւն ժողովն , անոնց ստորագրեալ-
ներն ալ հրապարակն ամրոխուէչ չեն անհոգանար-
ըստ Եկեղեցիի (Հոռմայ) տերութեան մէջ ամեն
մարդ տէրէ բաց ի օրինաւոր կառավարութենէն :

« Այս մեծ իրողութիւնն , որ այս ամեն հաշտակամարտ շահերս խաղի մէջ կդնէ , եւ այս ամեն կիրքս կյուզէ այն մեծ իրողութիւնն , որուն աշխարհ տնհամերերութեամբ կսպասէ , եւ որ 150 միլիոնն առելի Հռոմէականներու փափառն պլատի լեցնէ . այն նշանաւոր իրողութիւնն դպյոն ծովսի դաղրեցին կրալուգուի :

Պատմութեան

Ոչ ոք ժողովի դաշնակներնու առջև կընդունով
առանց նշանապանի, զոր պահապաններուն ցոյց
տալուէ: Կարդինալներն իրենց մերձաւորներուն և
այն անձերուն, զորս արժանի ընդունելութեան
կամացարին, փոքրիկ ցուալեր բաժնեցու սովորութիւնն
ունին, որք կամաչ կամ մանիչակի գոյնով ներկ-
ուած են և անոնց գրոշմն ունին: Ով որ Հռոմա-
յացոց եռամսուն հետաքրքրութիւնն և նորու-
թեանն ծառակես ծանակն պատէ, ուստա և աւա-

կնայ թէ ինչու համար այն անցագիրերն այսպիսի
եռառնդով կիմնառուին : Ամէի զատ , ումանը
մերայլոն կօխելու իրաւունք ունին , որոց կրողներն
գունակին առջև կընդունուին : Այս մերայլոներաւ
ընդհանրագէս հասարակ մետաղներու խառնուրդ
են , բայց երեկոյի մարդոց տրուածներն պղնձէն
արծաթէն նաև ոսկիին են :

Ահա այն աստիճանաւորաց անուններն , որք մեղայրն բաժնելու իրաւունք ունին : Սուրբ Եկեղեցւոյ երևանից տեսուչ Գեր կարդինալն . Ժողովի վարիչ Տէր Հազարապետն . Ճաղովի մայրաջաղաց Նորին Գերազանցութիւն իշխան Շիգե . Հռոմայ պահպանիչներն և թաղապետերու մեջ ծառորն . Հռոմայ Տէր կառավարիչն . Առաքելական սենեկի ընդհանրական Տէր ունկնդիրն և Ժողովի առենադպիլոն . Տէր ընդհանրական գանձագետն կամ գանձուու պաշտօնեան :

«Պառնակներու առջև ընդունուած անձերն ոչ ցած
ձայնով կնան խօսիլ ոչալ թիջկատակի (phantomime՝
ճոխ լեզուն վարել։ Հարկի անոնց որ հասկանալի
բարձր ձայնով զրուցեն, որպէսզի պահապաններ
բուն լւելի ըլլան, որը ականճ դեռյի (ascoltator)՝
անփայել անունն ստացերեն։ Անոնք ժողովս
մտնող կամ անկէ ելլող ամեն ինչ և իցէ նամակը
կարդալու իրաւոնք ունին. ուստի գուրս խրկելիք
տոմասակներ, նամակներ կամ ծրաբներ, ալէտը
է որ անոնք կնքեն, և անոնք, որ գուրսէն կդան,
բայց յանձնուելու են անոնց. մէկ հատիկ բացա
ռութիւն միայն կայ, այն է ժողովի քարտուղարի
դրանակէն անյնող նամակներուն համար, Բաց
յայսմանէ, պահապաններն ամեն մոտած ծրաբներն
քննելու պարտական են, նոյնպէս և դրոշմակը՝
կողովներն (սէպէտ), որոց մէջն է կարդինալներու
ճաշն. հարկի անոնց որ հաւերսւ փորն բանան,
խմորեղիններն խուզարկեն, կերակորն չափեն
(sonder) և իրաւու վերայ դասած սահաններու
յօրինուածն բակեն սակայն այս իրաւոնքս երբէք
ի գործ չդրուիր խատիւ. վասնդի շատ աղէկ զի-
տեն թէ սուրբ ընտրողներն յանձն չեն առնուր
երբէք այսպիսի նախատինքի տանել։ Խուզական
խորամանկութիւնն, դուրսի հետ գաղտնի հաշ
զորդակցութիւնն ունենալու համար, անոնց այց
շատ ճամբաններ հայթ հայթերէ։ »

Պիտի շարունակուի

ԱՐԵՏԱՏՐՈՒԹՅՈՒՆ :

ԴՐԱՄ, ԿՏԱԿԵՂԻՆ և ԲԱՄԲԱԿ, Լուղոն, Մանշեստը
և Լիվոպոլ, 20 Անգլիականքեր :

Ակուլիս բանքի այս շարթուան հաշվին անցեալ շարթուան հաշվուին հետ բարդապատճելով Ակաստուած տարբերութիւնը այսպէսէ ։ մետաղեան գումարը 64,936 լ. Ա. նուազեր, իսկ պահեատի գումարը 328,814 լ. Ա. աւելցեա են :

Տակի զինն հոս 9օ/օ ըլլալով թէր Եւրոպից ութիւ կողմերն շահն աժան ըլլար, անտարսակոյս դրամագլուխներն զէպ ի հոս դիմա-
լով կառառանային. բայց առայժմ՝ շահն Ֆրանքիօրտ 5օ/օ, չամ-
բուրգ և Բարեկ 7օ/օ ըլլալով բառական ժամանակ զսնի այսօքս

Սթօք էրսչենի արժողութեանց պիներուն ընթացքը աղեկ է, բայց տուրականի ընդարձակ դորչողութեանց մէջ մանելու բազմանք չըլլալու, զիներուն բայց յառաջադիմութիւնն քիչ և փոփոխական է վերջին զիներն հեռագործ այսպէս են: Այսինքն Յօ/օ 88 : Թիրանա Յօ/օ 65.90 Ե.Վ. : Տաճկառատն Յօ/օ (1858) 69 : Կօնսոլիգէ դ 50½ : Եղիսառն 7օ/օ 96 : Հնդկառատն Յօ/օ 104 : Կօնֆեներէ բառ. փոխ 7օ/օ 81½ : Միացեալ նահանգը հօ/օ 50 : Խմբէ բիուլ օթթօման բանք 17 :

Ավելի բրույլի բամբակի շուկափն վրայ անցեաւ շարթուան նշան
Նակեալ Հանգարատութիւնը բոլոր այս շարթու առ տեսեց և աւելի
սասակութեամբ : Ա աճատողք բայ մասին իսպաղազութեան չըունէ-
ներն բայց առ ի ստակի սղութենին և համբաջին օրի օր աւելու-
թին շարթեալ վաճառութիւնին նուազեցնելով խորին բնակ բաւական
չէ ծախողիներուն աճապարանը թեթեցնելու ուստի զիմենին
լիսպէին Զփ.էն մինչև Ցփ իջան և շուկան աւարտեց սակայ ինչ
ուժեղ գիմերով, Անդլոյ բանքի շակի գնոյն վրայ փոփոխութիւն
մը չընելուն պատճառաւը : Ա մերիկաի բամբակին կմնդրուի ուսուր
երկրներ խրիուելու համար լիսպէին Լփ. վար գիմերով : Ար
Այլանա շնոտուիր. բայց գիներուն վրայ կարեռը փոփոխութիւն
մը չլայ : Պարագիլի տեսակիներու լիսպէին խիստ սահմանաւոր է, և
զիներն լիսպէին Զփ.էն մինչև 2½փ. իջան : Եղիազառուի բամբակին
ծախսելու կը բացձան լիսպէին 3փ. անցեալ շարթունէ վրա զիներով :
Իսպէրի տեսակիներու գիմերն լիսպէին 1փ.էն մինչև 1½փ. վար են :
Հնդկաստանի բամբակին ծախսելու կցանկան կարի ածան գններով :
Չինաստանի տեսակիներն լիսպէին 2½.էն մինչև 2½փ. ածան են :
Շարթու վաճառութիւնէ 21,400 բալ որուն 2,920ն տուրք առփ,
7,450ն օտար երկիրներու և 11,030ն ներքին սպառման համար է :
Համբարն կայ 303,980 բալ մանեւալ տարուան այս ժամանակ 171,680 բալ համբարին դիմ : Մանչստերի շուկափն հանդարատու-
թիւնը բոլոր այս շարթու շարունակի լով մանածի և կոսաւելին
բոլոր տեսակիներու գիմերն կարեռը կերպով իջան և նշանական
զիներնին խիստական չեն, որովհետեւ բաւական գործողութիւն բրլու-
լով գին որոշելու ամեաբիւիք : Ա երջին երկու երեք օրերս աժան
զիներով բամփ մը վաճառուենելու եղան այնպէս գիմերով, որ միայն
ասլարանին համբարն ըլլալուն համար ծախողներն յամնձնառու եղան
ընդունելու :

Բայց մանողներն և կոտուադրօններն ըստ գանձասակցի գործարան-նին գոյցելու պկասմ, ապասելով որ զիներուն վիճակը աւելի որոշ յայսմութի : Այսօր շրական աւարտեց աւելի հաստատ կերպով “Զինա” չափինառով Ամերիկական Եվրա լուրջը ըստ պատճենաւուրե:

	Բանբանիկի գիներու	տարբերությունն
	զին 1864 ամի.	զին 1863 ամի.
26 Օպոստո	Դոյն տաշին	
	փեհնիկ .	փեհնիկ .
Ա. Երիտայի Սի Ա. Ալանդ	50 /54	35 /50
Եզլաբառի	30½/32	20 /22½
Զմիւրնիայի և Յունաց	23½/24¾	16 /19
Սուրաթի Գրիններ Դարլարի	25 /26	19 /20
Մաղրասի Տիմիլի	22/23	16 /17½
Բանկալաբյի	17½/17½	12½/13¼
Զինաց և Յափոնի	19½/20½	14½/14¾

ԿԱՐԻԵՂԵՆ ԶԵՐԱԳՈՐԾ ԿՈՄ ՄԱՆԵՖԱՏՈՒՄ
ՄԱՀԳԻԱՆԵՑ

Անթափ Մադապոլլամս—Grey Madapollams.

31	13 X 8	2	Ճանապար.				
32	14 X 10	3	0	24	6 / 0	6 / 3	
"	14 X 13	3	2	"	7 / 3	7 / 6	
"	16 X 15	3	8	"	7 / 6	8 / 0	
				"	9 / 3	9 / 9	
							Թօօկին 6լ. զալլ :

W. F. and G. W. Foote, Printers.

36	14×13	6 8	58	16/ 6	17/ 0	
34	16×16	8 8	50	20/ 6	22/ 6	
"	17×17	9 4 6	"	24/ 6	25/ 6	Թօքին 1 չլուինն.
36	16×16	9 6	"	23/ 6	24/ 6	T ₂ չլուիննանզիսերու.
"	17×17	10 0	"	26/ 0	27/ 0	
"	17×19	10 8	"	28/ 0	30/ 6	
"	18×18	11 8	"	21/ 8	22/ 6	

Անդամի Մարք - Grey T Cloths.

19	12X10	2 0	22	4/ 1½	4/ 6
"	12X12	2 8	"	5/ 3	5/ 9
"	15X14	3 0	"	6/ 0	6/ 6
"	15X15	4 0	"	8/ 0	8/ 6
29	12X10	4 0	24	8/ 0	8/ 6
"	14X12	5 0	"	9/ 0	10/ 6
"	15X15	6 0	"	12/ 0	18/ 0
32	14X13	6 0	"	11/ 0	12/ 6
"	15X15	6 0	"	12/ 3	13/ 0
"	15X15	7 0	"	14/ 0	15/ 6
"	17X17	7 0	"	17/ 0	18/ 0
36	15X15	8 0	"	16/ 6	18/ 0
"	17X17	8 0	"	18/ 6	20/ 0

Անդամի Ամերիկան - Grey Long Cloths.

27	17X17	7 0	36	16/ 0	18/ 0
32	"	8 0	"	19/ 0	20/ 6
36	14X11	6 0	"	13/ 0	14/ 0
"	14X12	7 0	"	15/ 0	16/ 0
39	14X13	8 0	"	16/ 3	18/ 3
"	14X13	9 0	"	18/ 0	20/ 3
45	14X12	10 0	"	20/ 8	23/ 0
"	14X13	10 0	"	18/ 0	20/ 3
45	14X12	9 0	"	20/ 0	23/ 0

Անդամի Շրտիներ - Grey Shirtings.

39	12X 9	5 4	8	12/ 0	12/ 6
"	14X10	6 0	"	14/ 0	15/ 0
"	14X12	7 0	"	15/ 6	16/ 6
"	14X13	7 0	"	16/ 0	17/ 0
"	16X15	8 4	"	18/ 6	20/ 6
"	16X16	8 8	"	19/ 6	21/ 6
"	17X17	8 4	"	22/ 0	23/ 0
45	14X10	7 0	"	16/ 0	16/ 6
"	14X12	8 0	"	18/ 0	20/ 0
"	16X15	9 0	"	20/ 6	22/ 6
50	16X15	10 0	"	24/ 6	25/ 6
54	16X15	11 0	"	27/ 0	28/ 0

Անդամի Մերմեր - Grey Jacconets.

39	10X 8	2 1	20	5/ 0	5/ 6
"	12X12	2 2	"	5/ 6	5/ 9
"	14X14	2 8	"	6/ 3	6/ 9
44	12X12	2 6	"	6/ 6	7/ 0
"	14X14	2 12	"	7/ 1½	7/ 7½

Անդամի Միւլ - Grey Mulls.

39	10X 8	1	"	4/ 0	4/ 3
"	10X 9	1 7	"	4/ 3	4/ 6
"	12X11	1 12	"	5/ 3	5' 6
"	14X12	1 10	"	5/ 9	5/ 10½
"	14X13	1 9	"	5/ 10½	6/ 0
"	16X14	1 9	"	6/ 0	6/ 1½
44	16X15	2 1	"	6/ 6	6/ 9

Ճերմակ Սալաշչուր - White Tanjibs.

29	1 12	12X 9	20	4/ 6	4/ 9
"	2 0	14X10	"	5/ 6	5/ 9
33½	2 0	12X10	"	5/ 6	5/ 9
34½	2 8	14X10	"	6/ 6	6/ 9
38/9	2 8	12X10	"	6/ 6	6/ 9
"	3 0	14X10	"	7/ 6	8/ 0
43	3 8	14X10	"	8/ 9	9/ 0
46/7	3 12	14X10	"	10/ 0	10/ 3

ՄԱՍԻՆԻ ՍԱԼԱՇՉՈՒՐ - White Tanjibs.

No.	4/14	միջ. թիւ 12	1/ 0	1/2	1/ 6	2/ 0	2/ 2	2/ 5
"	16/24	"	20	1/11	2/ 0	2/ 1	2/ 2	4/2 2/7½
"	26/32	"	30	2/ 2	2/ 4	2/ 4½	2/ 6	2/ 9 2/11
"	38/42	"	40	2/ 3	2/ 4	2/ 5	2/ 8	2/ 7 2/11

Քիներն ճընշաւ և լիսրիլին 2փ.էն մինչեւ 3փ. աժան են :

ՄԻՒԼ Տուխաւ - Mule Twist.

No.	4/14	միջ. թիւ 12	1/ 0	1/2	1/ 6	2/ 0	2/ 2	2/ 5
"	16/24	"	20	1/ 7	1/ 8	1/ 9	2/ 1	2/ 4 2/ 7½
"	26/32	"	30	1/11	2/ 0	2/ 2	2/ 6	2/ 9 2/11
"	38/42	"	40	2/ 3	2/ 4	2/ 5	2/ 8	2/ 7 2/11

Լիսրիլին 1½փ.էն մինչեւ 3փ. զար են զիներն :

Երարտա Մանած - Extra Hard.

No.	4/14	միջ. թիւ 12	1/ 6	1/ 9	2/ 1	2/ 3	2/ 6	2/ 7
"	16/24	"	20	-	2/ 4	2/ 6	2/ 8	2/10
"	26/32	"	30	-	2/ 8	2/ 8	2/ 8	2/11

Լիսրիլին 2փ. էնան զիներն :

Արկնաթել Մանած Հիւսելու և Կարելու

Double Yarns, Knittings, and Sewings.

No.	4/14	միջ. թիւ 12	1/ 6	1/10	1/11	2/ 6	2/ 5	2/ 10
"	6/24	"	20	1/ 8	2/ 0	2/ 0	2/ 6	2/ 7 3/0
"	26/32	"	30	2/ 4	2/ 6	2/ 7	2/ 8	2/10 3/4
"	40	-	-	2/ 7	2/ 8	2/ 10	3/ 0	3/6

Լիսրիլին 2փ. էնան զիներն :